

แนวคิดและมุมมองของผู้นำ ชุมชนท้องถิ่นเพาะชำกล้าไม้

ธีระ วงษ์เจริญ

สมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติ
ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดจันทบุรี
เบอร์โทร ๐๘๑-๙๘๒๙๘๙๗

- หลุมขมครก เมื่อนำมาปฏิบัติ จะแตกต่างกันตามพื้นที่ลุ่ม และพื้นที่สูง แบ่งได้เป็น 2 รูปแบบ คือ

ในพื้นที่ลุ่มใช้รูปแบบ “โคก หนอง นา โมเดล”

ในพื้นที่สูง ใช้การ เปลี่ยนเขาหัวโล้น เป็นเขาหัวจุก”

- **โคก** การนำดินที่ได้จากการขุดหนอง นำมาถมเป็นโคกเพื่อสร้างที่อยู่อาศัย ปลุกผัก เลี้ยงสัตว์ รวมทั้งปลูกต้นไม้ตามแนวทางศาสตร์พระราชา คือ “ป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง” ได้แก่ ไม้เพื่อบริโภค (พอกิน) เพื่อใช้สอยในครัวเรือน (พอใช้) และเพื่อสร้างที่อยู่อาศัย (พออยู่) ป่าทั้ง 3 อย่าง ให้ประโยชน์อย่างที่ว่า 4 คือช่วยสร้างสมดุลระบบนิเวศ (พอร่มเย็น) ปลูกเป็นป่า 5 ระดับคือ สูง กลาง เตี้ย เรี่ยดิน และพืชหัว ใบไม้ที่ร่วงหล่นช่วยปกคลุมหน้าดินเพิ่มความชุ่มชื้น น้ำใต้ดินที่สะสมไว้ใต้โคก เมื่อฝนตกลงมาบนโคกที่มีต้นไม้จำนวนมาก น้ำจะค่อยๆ ไหลซึมลงมาเก็บไว้ใต้โคก รากต้นไม้ซึ่งต่างระดับกันจะช่วยรักษาหน้าดิน และกักเก็บน้ำไว้ใต้ดินกลายเป็นแหล่งกักเก็บน้ำใต้ดิน ช่วยสร้างความชุ่มชื้น เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้กับพื้นดิน

หนอง ขุดหนองให้ขอบมีความคดโค้ง เพื่อให้เหมาะสมกับการอยู่อาศัยของปลา ปรับพื้นหนองให้มีความลึกหลายระดับ ส่วนที่แสงแดดส่องถึง ปลาจะสามารถวางไข่ได้ดี

๐ คลองไส้ไก่ ช่วยกระจายน้ำรอบพื้นที่ ขุดให้มีลักษณะคดเคี้ยว เพื่อให้น้ำไหลผ่านทั่วพื้นที่ เพิ่มความชุ่มชื้นให้กับผืนดิน ส่งผลดีต่อการทำเกษตรและการปลูกพืชผล

๐ ฝายชะลอน้ำ รับและชะลอน้ำที่ไหลมาจากแม่น้ำหรือพื้นที่ข้างเคียง ช่วยดักตะกอนดินไม่ให้ไหลลงมาสะสมในหนอง คลอง บึง และเขื่อน นอกจากนั้นยังเป็นการเพิ่มแหล่งกักเก็บน้ำในพื้นที่

- นา ยกหัวคันนา เพื่อเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำไว้ในนา โดยให้มีความสูงประมาณ 1 เมตร และปั้นหัวคันนาให้มีความกว้างเพื่อปลูก ป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง” และปลูกแฝก เพื่อป้องกันการพังทลายของคันนา คันนาจะใช้เป็นเครื่องมือในการปรับระดับน้ำเข้านาตามความสูงของต้นข้าว เกิดเป็นน่าน้ำลึก ใช้น้ำในการควบคุมวัชพืชและแมลงตามภูมิปัญญาท้องถิ่น

หลุมขนมนครกในแบบของคุณ

การออกแบบที่ดินให้สามารถกักเก็บน้ำไว้ได้ ทำการปรับปรุงดิน และฟื้นคืนระบบนิเวศ เพื่อการอยู่อาศัย สอดคล้องกับการทำกิจกรรมธรรมชาติเพื่อผลิตอาหารที่ปลอดภัย ในระบบนิเวศที่สมดุล โดยทำให้เหมาะสม “ตามฐานะ และกำลังของตนเอง”

น้ำพอ

หนอง + คันนา ยกสูง + โคนมีป่า 3 อย่าง
ประโยชน์ 4 อย่าง + คลองไส้ไก่ +
ประตุน้ำ + ฝาย

ดินดี มีน้ำ มีชีวิตในดิน

ห่มดินด้วยฟาง หรือใบไม้ +
บำรุงดินด้วยปุ๋ยหมัก (แห้งขาม น้ำขาม) +
ปลูกแฝกเพิ่มน้ำในดิน

ป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง

ปลูกพืช 5 ระดับ สูง กลาง เตี้ย
เรี่ยดิน พืชหัว เป็นไม้กิน ไม้ใช้
ไม้เพื่อทำที่อยู่อาศัย และสร้างความร่มเย็น

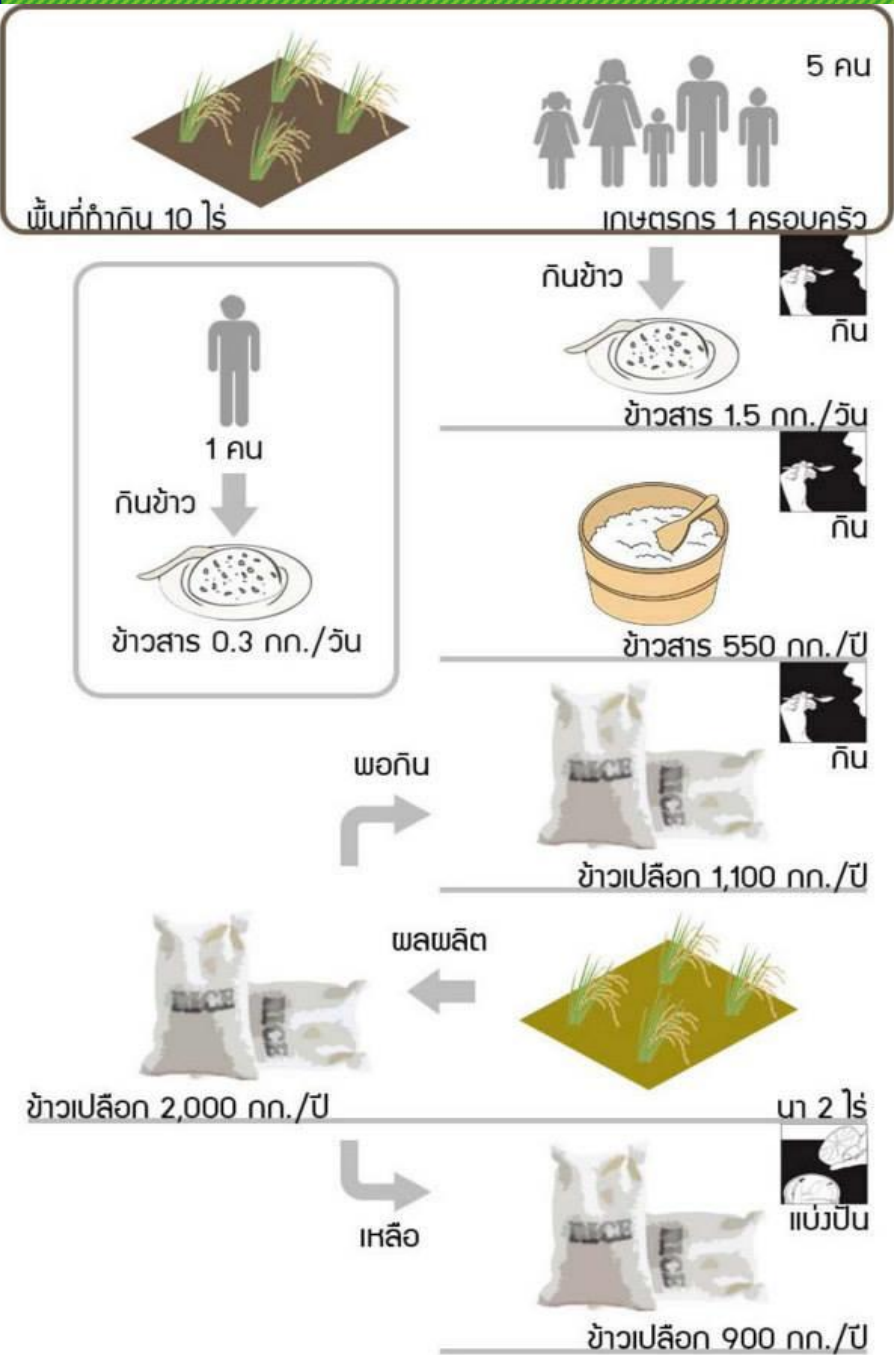
กิจกรรมธรรมชาติ

การเพาะปลูกพืชบนระบบนิเวศที่สมดุล
ไม่ใช้ยาฆ่าแมลง ไม่ใช้สารเคมี
ผลิตอาหารจากธรรมชาติ และ
ช่วยสร้างสมดุลนิเวศ ดิน น้ำ ป่า

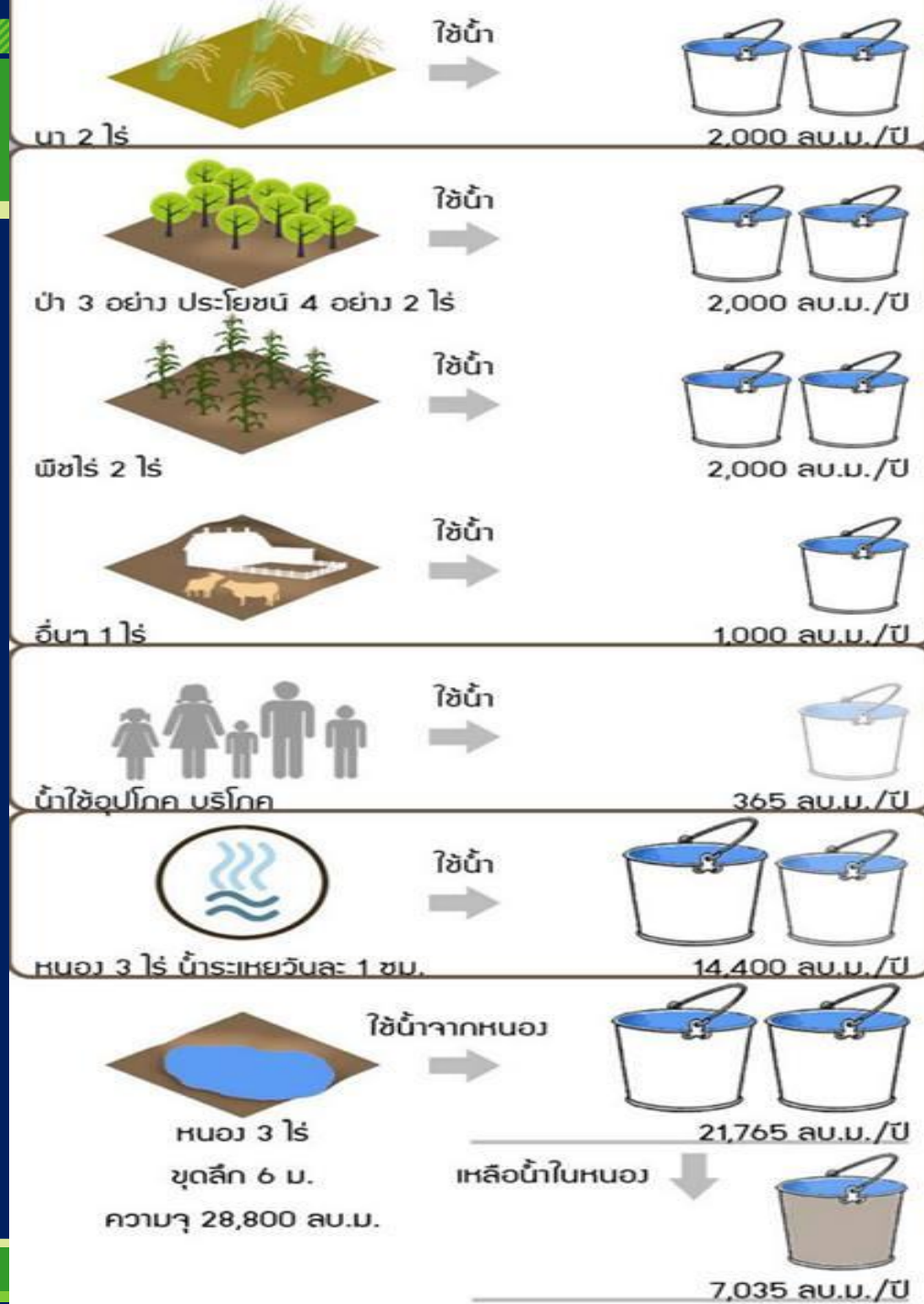
- การคำนวณน้ำฝนที่ตกในพื้นที่ลุ่มน้ำป่าสัก
 - ปีที่ฝนมากที่สุด ประมาณ 5,000 ล้าน ลบ.ม.
 - คำนวณจากพื้นที่ทำกิน 10 ไร่ ปริมาณฝนตก 100% ประมาณ 24,400 ลบ.ม. ต่อปี...
 - พื้นที่ทำกิน 10 ไร่ เก็บน้ำฝนไว้ทั้งบนดินและใต้ดิน โดยเฉลี่ย 41,440 ลบ.ม. ต่อปี
 - แส่นหลุมขนมครก (100,000 ราย) จะเก็บน้ำฝนไว้ได้ 4,144 ล้าน ลบ.ม.ต่อปี
 - เมื่อรวมกับเขื่อนป่าสักฯ จะเก็บน้ำฝนไว้ได้ 4,994 ล้าน ลบ.ม.ต่อปี

คำนวณให้ 1 ครอบครัวมี พอยู่ พอกิน พอใช้ ในพื้นที่ตัวอย่าง 10 ไร่

หลุมขนมครก คือ การนำศาสตร์พระราชาร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่น นำมาสู่การออกแบบพื้นที่ 1 พื้นที่ จำนวนกี่ไร่ก็ได้ให้สามารถเก็บน้ำฝนในพื้นที่นั้นๆ ไว้ให้ได้ทั้ง 100% โดยต้องมีการคำนวณปริมาณน้ำฝนที่ตกลงมา น้ำสำหรับการบริโภค และปลูกข้าวซึ่งเป็นหลักการสำคัญของเกษตรทฤษฎีใหม่ นอกจากนั้นยังนำศาสตร์พระราชาด้านการจัดการ ดิน น้ำ ป่า มาใช้เพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศในภาพรวม ทั้งการกันฝายชะลอน้ำ ฝายชุ่มชื้น การบำบัดน้ำเสีย การปลูกแฝก และป่า 3 อย่างประโยชน์ 4 อย่าง ส่วนภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้นได้แก่ การนำดินที่ขุดจากหนองมาทำโคก การขุดหนองคดโค้งเพื่อเพิ่มพื้นที่รอบหนอง และเพื่อให้เป็นที่อยู่อาศัยของปลา การขุดคลองไส้ไก่เพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นในพื้นที่ การยกหัวคันนาสูงเพื่อกักเก็บน้ำฝน การทำน่าน้ำลึกโดยใช้ระดับน้ำในท้องนาควบคุมวัชพืช และศัตรูพืช

- หลุมขมหมึก คือ การนำศาสตร์พระราชาร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่น นำมาสู่การออกแบบพื้นที่ 1 พื้นที่จำนวนกี่ไร่ก็ได้ ให้สามารถเก็บน้ำฝนในพื้นที่นั้นๆ ไว้ให้ได้ทั้ง 100% โดยต้องมีการคำนวณปริมาณน้ำฝนที่ตกลงมา น้ำสำหรับการบริโภค และปลูกข้าวซึ่งเป็นหลักการสำคัญของเกษตรทฤษฎีใหม่ นอกจากนั้นยังนำศาสตร์พระราชาด้านการจัดการ ดิน น้ำ ป่า มาใช้เพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศในภาพรวม ทั้งการกันฝายชะลอน้ำ ฝายชุ่มชื้น การบำบัดน้ำเสีย การปลูกแฝก และป่า 3 อย่างประโยชน์ 4 อย่าง ส่วนภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้นได้แก่ การนำดินที่ขุดจากหนองมาทำโคก การขุดหนองคดโค้งเพื่อเพิ่มพื้นที่รอบหนอง และเพื่อให้เป็นที่อยู่อาศัยของปลา การขุดคลองไส้ไก่เพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นในพื้นที่ การยกหัวคันนาสูงเพื่อกักเก็บน้ำฝน การทำน่าน้ำลึกโดยใช้ระดับน้ำในท้องนาควบคุมวัชพืช และศัตรูพืช

ตัวอย่างความสำเร็จ

- ของการเก็บกักน้ำด้วย “หลุม
บนมกรก”

ออกแบบตามภูมิสังคม (Geosocial)

กลุ่มชนมกรทในแบบ VALLEY VIEW PROJECT

บ้านหุบเมย ตำบลหินตั้ง อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก
เจ้าของโครงการ คุณอินทรา บุรณะ

ขนาดพื้นที่

9.3ไร่

พื้นที่เก็บน้ำได้

37,440 ลบ.ม./ ปี

ฝนตกในพื้นที่
2,100 มม./ ปี

ภาพมุมมองต่างๆของโครงการ

ปริมาณการใส่น้ำ

นา 2 ไร่	2,000 ลบ.ม./ ปี
ป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง	3,000 ลบ.ม./ ปี
อื่นๆ 1 ไร่	1,000 ลบ.ม./ ปี
น้ำใต้ดินโคก บริเวณ	165 ลบ.ม./ ปี
หนอง 3 ไร่ น้ำระเหยวันละ 1 ซม.	9,600 ลบ.ม./ ปี

หนอง 3 ไร่ ขุดลึก 6 ม. ความจุ 28,800 ลบ.ม. → ใช้น้ำจากหนอง 15,765 ลบ.ม./ ปี → เหลือน้ำในหนอง 13,035 ลบ.ม./ ปี

ปริมาณน้ำฝน 30,240 ลบ.ม./ ปี

ฝนไม่ตก	200 วัน
พื้นที่รับน้ำ	14,880 ตร.ม. (9.3 ไร่)
พื้นที่การเกษตร	3,200 ตร.ม. (2 ไร่)

• หอมนมมครกในแบบ VALLEY VIEW PROJECT

เจ้าของโครงการ คุณอินทรา บุรณะ บ้านหุบเมย ตำบลหินตั้ง อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก
พื้นที่ 9.3 ไร่ พื้นที่เก็บน้ำได้ 37,440 ลบ.ม./ ปี ฝนตกในพื้นที่ 2,100 มม./ ปี

โคก 2 ไร่ ดูดซึมน้ำในดิน 70%เก็บน้ำ 2,240 ลบ.ม./ ปี

หนอง 3 ไร่ ขุดลึก 6 ม.เก็บน้ำ 28,800 ลบ.ม./ ปี...

นา 2 ไร่ ยกคันสูง 2 ม.เก็บน้ำ 6,400 ลบ.ม./ ปี อื่นๆ 2.3 ไร่

ปริมาณน้ำฝน 30,240 ลบ.ม./ ปี

ฝนไม่ตก 200 วัน

พื้นที่รับน้ำ 14,880 ตร.ม. (9.3 ไร่)

พื้นที่การเกษตร 3,200 ตร.ม. (2 ไร่)

หนอง 3 ไร่ ขุดลึก 6 ม. ความจุ 28,800 ลบ.ม./ ปี

ใช้น้ำจากหนอง 15,765 ลบ.ม./ ปี

เหลือน้ำในหนอง 13,035 ลบ.ม./ ปี

ปริมาณการใช้น้ำ

นา 2 ไร่ 2,000 ลบ.ม./ ปี

ป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง 3,000 ลบ.ม./ ปี

อื่นๆ 1 ไร่ 1,000 ลบ.ม./ ปี

น้ำใช้อุปโภค บริโภค 165 ลบ.ม./ ปี

หนอง 3 ไร่ น้ำระเหยวันละ 1 ซม. 9,600 ลบ.ม./ ปี

กลุ่มชนมครกในแบบ ศูนย์กสิกรรมธรรมชาติThinkต่าง

อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่
เจ้าของโครงการ คุณเฉลิม กลิ่นจันทร์

ขนาดพื้นที่

1 ไร่

พื้นที่เก็บน้ำได้

2,250 ลบ.ม./ ปี

ฝนตกในพื้นที่

1,200

มม./ ปี

ภาพมุมมองต่างๆของโครงการ

ปริมาณการใช้น้ำ

นา 0.4 ไร่	400	ลบ.ม./ ปี
โคก 0.2 ไร่	200	ลบ.ม./ ปี
อื่นๆ 0.1 ไร่	100	ลบ.ม./ ปี
น้ำใช้ปลูกโคก บริกหัก	80	ลบ.ม./ ปี
หนอง 0.3 ไร่ น้ำระเหยวันละ 2 ซม.	580	ลบ.ม./ ปี

ปริมาณน้ำฝน	1,920	ลบ.ม./ ปี
ฝนไม่ตก	200	วัน
พื้นที่รับน้ำ	1,600	ตร.ม. (1 ไร่)
พื้นที่การเกษตร	960	ตร.ม. (0.6 ไร่)

หนอง 0.3 ไร่ ขุดลึก 6 ม. → ใช้น้ำจากหนอง → เหลือน้ำในหนอง
ความจุ 2,250 ลบ.ม. → 1,360 ลบ.ม./ ปี → 890 ลบ.ม./ ปี

- หลุมขมครกในแบบศูนย์กลางกิจกรรมธรรมชาติThinkต่าง

เจ้าของโครงการ คุณเฉลิม กลิ่นจันทร์ อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่

ขนาดพื้นที่ 1 ไร่ พื้นที่เก็บน้ำได้ 2,250 ลบ.ม./ปี

โคก 0.2 ไร่ ดูดซึมน้ำในดิน 70%เก็บน้ำ 650 ลบ.ม./ปี

หนอง 0.3 ไร่ ขุดลึก 6 ม. เก็บน้ำ 2,250 ลบ.ม./ปี...

นา 0.4 ไร่ ยกคันนาสูง 1 ม. เก็บน้ำ 400 ลบ.ม./ปี

ป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง 0.2 ไร่ เก็บน้ำ 200 ลบ.ม./ปี

ฝนตกในพื้นที่ 1,200 มม./ปี

ปริมาณน้ำฝน 1,920 ลบ.ม./ปี

ฝนไม่ตก 200 วัน

พื้นที่รับน้ำ 1,600 ตร.ม. (1 ไร่)

พื้นที่การเกษตร 960 ตร.ม. (0.6 ไร่)

ปริมาณการใช้น้ำ

นา 0.4 ไร่ 400 ลบ.ม./ปี

โคก 0.2 ไร่ 6500 ลบ.ม./ปี

ป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง 0.2 ไร่ 200 ลบ.ม./ปี

อื่นๆ 0.1 ไร่ 100 ลบ.ม./ปี

น้ำใช้อุปโภค บริโภค 80 ลบ.ม./ปี

หนอง 0.3 ไร่ น้ำระเหยวันละ 2 ซม. 580 ลบ.ม./ปี

- หนอง 0.3 ไร่ ขุดลึก 6 ม. ความจุ 2,250 ลบ.ม./ปี

ใช้น้ำจากหนอง 1,360 ลบ.ม./ปี

เหลือน้ำในหนอง 890 ลบ.ม./ปี

กลุ่มชนมครกในแบบ บ้านนาพาเพลิน

หมู่ 7 บ้านวังตลาด ตำบลนางลือ จังหวัดชัยนาท
เจ้าของโครงการ คุณทิวพร ภาษารักษ์

ขนาดพื้นที่

4.84 ไร่

พื้นที่เก็บน้ำได้

10,974 ลบ.ม./ ปี

ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย
จากศูนย์อุตุนิยมวิทยา
สูงสุด 1,533.1 มม./ปี
เฉลี่ย 944.6 มม./ปี
ต่ำสุด 403.6 มม./ปี

ฝนตกในพื้นที่
944.6
มม./ ปี

ภาพมุมมองต่างๆของโครงการ

พื้นที่เก็บน้ำบ้านนาพาเพลิน เมื่อรวมกับพื้นที่เก็บน้ำได้ 10,974 ลบ.ม.
ซึ่งเท่ากับ 148% ของปริมาณน้ำฝนที่ตกลงมาในพื้นที่
มีหมายความว่า บ้านนาพาเพลินสามารถรับน้ำที่
หลากมาจากเพื่อนบ้านได้ถึง 48%

- **หลุมขุมครกในแบบบ้านนาพาเพลิน**

เจ้าของโครงการ คุณทิวพร คชารักษ์ หมู่ 7 บ้านวังฉลาด ต.นางดี อ.ชัยนาท

ขนาดพื้นที่ 4.84 ไร่ พื้นที่เก็บน้ำได้ 10,974 ลบ.ม./ปี

โคก 1.9 ไร่ ปาลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง เก็บน้ำไว้ได้ 70% คือ 1,256 ลบ.ม./ปี

หนอง 1.47 ไร่ ขุดลึก 6 ม. เก็บน้ำ 8,330 ลบ.ม./ปี...

นา 1.47 ไร่ ยกหัวคันนาสูง 1 ม. เก็บน้ำ 1,388 ลบ.ม./ปี

ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยจากศูนย์วัดท้ายเขื่อนเจ้าพระยา

สูงสุด 1,533.1 มม./ปี

เฉลี่ย 944.6 มม./ปี

ต่ำสุด 403.6 มม./ปี

ฝนตกในพื้นที่ 944.6 มม./ปี

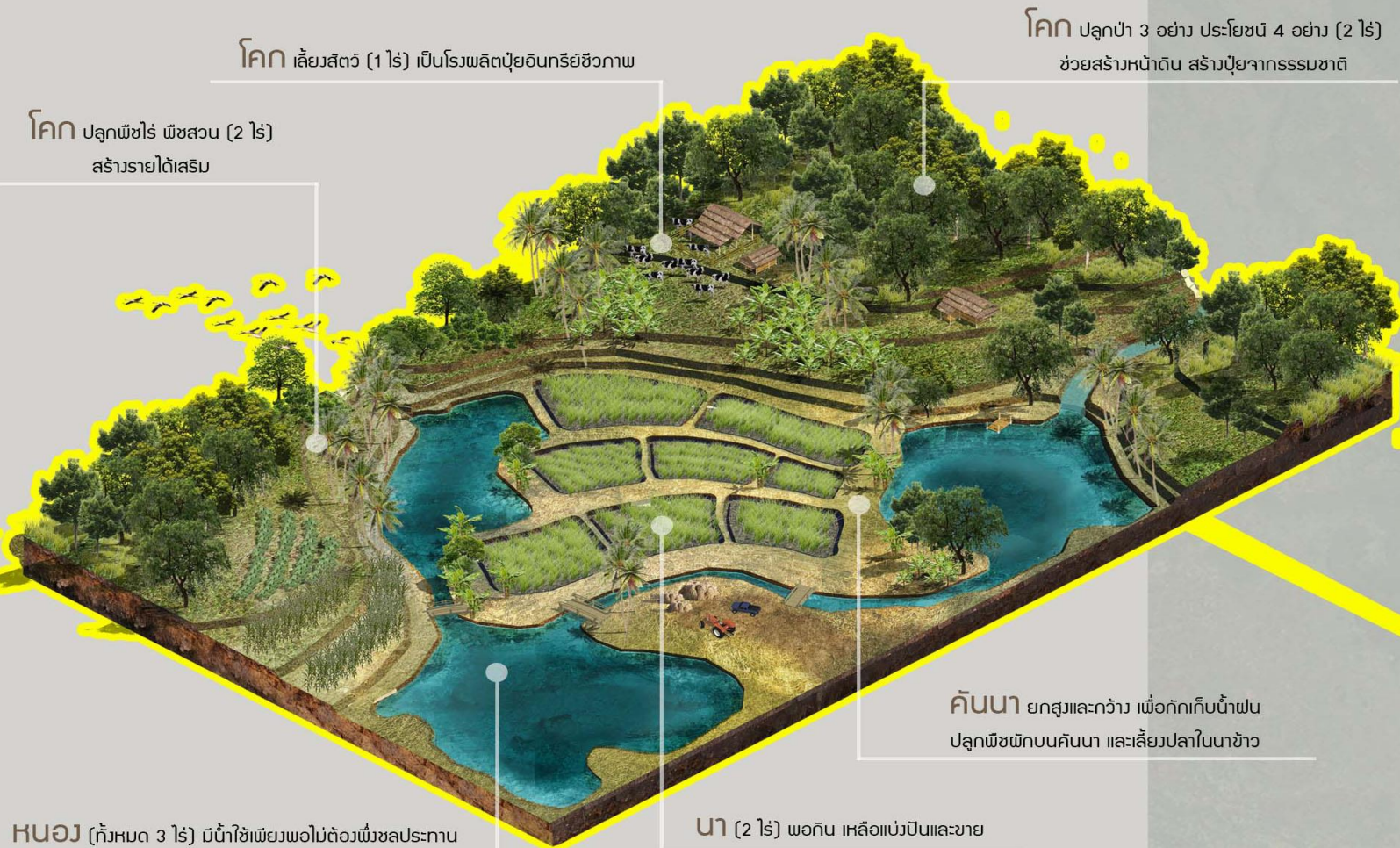
พื้นที่เก็บน้ำบ้านนาพาเพลิน เมื่อรวมกันแล้วเก็บน้ำได้ 10,974 ลบ.ม.

ซึ่งเท่ากับ 148% ของปริมาณน้ำฝนที่ตกลงมาในพื้นที่

นั่นหมายความว่า บ้านนาพาเพลินสามารถรับน้ำที่

หลาจากเพื่อนบ้านได้อีก 48%

โคก หนองนา โมเดล

โคก เลี้ยงสัตว์ (1 ไร่) เป็นโรงผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ

โคก ปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง (2 ไร่)
ช่วยสร้างหน้าดิน สร้างปุ๋ยจากธรรมชาติ

โคก ปลูกพืชไร่ พืชสวน (2 ไร่)
สร้างรายได้เสริม

คันนา ยกสูงและกว้าง เพื่อกักเก็บน้ำฝน
ปลูกพืชผักบนคันนา และเลี้ยงปลาในนาข้าว

หนอง (ทั้งหมด 3 ไร่) มีน้ำใช้เพียงพอไม่ต้องพึ่งชลประทาน
และเลี้ยงปลา พอกิน เหลือแบ่งปันและขาย

นา (2 ไร่) พอกิน เหลือแบ่งปันและขาย

แบบจำลองการจัดการพื้นที่การเกษตร ในเขตลุ่มน้ำป่าสัก

1. บริเวณสันเขาทางเดียว

กรณีที่เป็นสันเขาลาดเอียงทางเดียว ไม่มีหุบเขา

2. บริเวณสันเขาสองทาง

กรณีที่ดินเขาลาดเอียงสองทาง ไม่มีหุบเขา

แบบจำลองการจัดการพื้นที่กสิกรรม บริเวณที่เชิงเขา

3. บริเวณหุบเขา

กรณีเป็นเขามีหุบเขาสามารถกั้นฟายกั้นน้ำได้

เครือข่ายกลีกรธรรมชาติบ้านป่าเปี้ยก

ที่ตั้งโครงการ : ตำบลม่วงชุม อำเภอเสนาห์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
 เจ้าของโครงการ : ป่าเปี้ยก
 ขนาดที่ดิน : 3 ไร่

ปริมาณน้ำฝนในพื้นที่ 1,400 มม./ปี

ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 3.36 ไร่

6,336.00 ลบ.ม./ปี

การเก็บน้ำในพื้นที่ให้ได้ 93 %

โคก 1.50 ไร่

1,536 ลบ.ม./ปี

นา 1.35 ไร่

หนอง 0.50 ไร่

5,888.00 ลบ.ม./ปี

ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 3,780.00 ลบ.ม./ปี

สามารถเก็บน้ำจากพื้นที่ได้ 1,400.00 ลบ.ม./ปี

โคก (1.5 ไร่) ปาล์ม 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง
 คือ ไม้กิน ไม้ยา ไม้ใช้ และให้ความร่มเย็น

นา (1.35 ไร่) ยกหัวคันนาสูงและกว้าง
 เพื่อเก็บกักน้ำฝน และปลูกพืชผักบนคันนา

โรงเก็บฟาง สำหรับเก็บ
 เป็นการ "เลี้ยงดินให้ดินเลี้ยงพืช"

ห้วย (0.5 ไร่) กักเก็บน้ำเพื่อบริโภคเพื่อการทำการเกษตร
 และเลี้ยงปลาเมื่อสร้างรายได้เสริม

เกียงนา ในบรรยากาศที่ร่มรื่น อบอุ่นแบบบ้าน
 เป็นสถานที่เรียนรู้วิถีการเกษตรธรรมชาติบ้านป่าเปี้ยก

เครือข่ายกลีกรธรรมชาติบ้านป่าเปี้ยก

ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงพึ่งตนเองอาชนะยาเสพติด

ที่ตั้งโครงการ : ตำบลบ่อแก้ว อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี
 เจ้าของโครงการ : กำนันได้
 ขนาดที่ดิน : 3 ไร่

ปริมาณน้ำฝนในพื้นที่ 1,400 มม./ปี

ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 2.30 ไร่

6,040 ลบ.ม./ปี

การเก็บน้ำในพื้นที่ให้ได้ 100 %

โคก 0.40 ไร่

324.10 ลบ.ม./ปี

แปลงผัก 1.40 ไร่

หนอง 1.00 ไร่

ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในพื้นที่

5,630.00 ลบ.ม./ปี

ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 3,780.00 ลบ.ม./ปี

โรงเรือนเพาะชำ เก็บเมล็ดและเพาะพันธุ์
 ช่วยลดต้นทุนในการผลิตได้มาก

รั้วกั้นได้ ปลูกพืชผักสวนครัว และผักก๋วยเตี๋ยว
 เป็นแนวรั้ว เพื่อแบ่งปันแก่เพื่อนบ้าน

แปลงผัก (1.4 ไร่) ใช้น้ำจากบ่อน้ำ
 และน้ำจากคลองชลประทาน

หนอง (1 ไร่) ใช้น้ำจากบ่อน้ำ
 และน้ำจากคลองชลประทาน

โคก (0.4 ไร่) ปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง
 เป็นแนวเขตเพื่อสร้างรายได้รายปี

ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงพึ่งตนเองอาชนะยาเสพติด

พลังคนสร้างสรรคโลก รวมพลังตามรอยพ่อของแผ่นดิน

ฟื้นฟูลุ่มน้ำป่าสัก

ดินชีวิตให้แผ่นดิน
เลี้ยงดิน ให้ดินเลี้ยงพืช
(ห่มดิน) ปลูกแฝก

ปั่นจักรยานฟื้นฟู ปลูกป่า ทำโดกหนองนา

ทีมดารา แพนเค้ก , เก้าจรรย์,ชี ชวิวัฒน์ , บอยพิชณ

ติดตามชมรายการ เจาะใจ ทุกวันพฤหัสบดี เวลา 22.20 น. ททบ. 5

“ขอจงมีความเพียรที่บริสุทธิ์
ปัญญาที่เฉียบแหลม กำลังกายที่สมบูรณ์”

จาก พระราชปรรณ

“May all readers be blessed with pure perseverance,
sharp wisdom and complete physical health.”

From the Preface

“ ขอจงมีความเพียร
ที่บริสุทธิ์
ปัญญาที่เฉียบแหลม
กำลังกายที่สมบูรณ์”

จาก พระราชปรรณ

มั่งคั่ง ยั่งยืน บนฐานเศรษฐกิจ พอเพียง

สภาเกษตรกรจังหวัดจันทบุรี
๑๐๔๕ ถนนท่าแฉลบ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

โทร ๐๘๑-๙๘๒๙๔๙๗

